

หัดในชาวเขา - เชียงรายMeasles in a hilltribe community-Chiang Rai

เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2527 กองระบาดวิทยาได้รับรายงานว่ามีการระบาดของโรคหัดเกิดขึ้นในหมู่บ้านชาวเขาแห่งหนึ่งใกล้กับชายแดนพม่า ในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย หมู่บ้านแห่งนี้อยู่ห่างจากถนนที่ใกล้ที่สุดด้วยระยะทางเดินประมาณ 8 ชั่วโมง การสอบสวนโรคได้เริ่มต้นขึ้นในเวลาต่อมาโดยเดินทางด้วยเฮลิคอปเตอร์และเดินเท้าต่อหมู่บ้านดังกล่าวเป็นหมู่บ้านชาวสืซอ เพิ่งตั้งได้ประมาณ 9 ปี พบผู้ป่วยที่มีอาการทางคลินิกเข้าได้กับโรคหัดรวม 49 ราย เสียชีวิต 6 ราย (อัตราป่วยเท่ากับ 30%, อัตราตายต่อป่วย 12%) อายุของผู้ป่วยอยู่ระหว่าง 1 - 13 ปี ส่วนผู้ที่เสียชีวิต 6 รายอายุระหว่าง 2 - 8 ปี ในหมู่บ้านยังไม่เคยมีการระบาดของโรคหัดเกิดขึ้นมาก่อน การเก็บตัวอย่างเลือดตรวจจากผู้ป่วย 6 รายและผู้ไม่ป่วยเป็น control 1 ราย พบว่าในกลุ่มผู้ป่วยมี IgM แอนติบอดี $\geq 1:16$ และ neutralizing antibody $\geq 1:16$ ทุกราย ในขณะที่ผู้ไม่ป่วยพบว่าค่าโตเตอร์เท่ากับ 1 : 4 และ 1 : 8 ตามลำดับ

ผู้ป่วยรายแรกเป็นเด็กชายอายุ 9 ปี เพิ่งเดินทางมาจากพม่าในเดือนเมษายนและเริ่มมีไข้เมื่อมาถึงหมู่บ้าน หลังจากนั้นก็มีผื่นแดงขึ้นบริเวณหน้าและลำตัวตามมา รายที่สองเป็นน้องชายของรายแรกอายุ 6 ปี เริ่มมีไข้หลังจากรายแรก 10 วัน หลังจากนั้นจึงมีผู้ป่วยรายอื่น ๆ ตามมา พบว่าเด็กส่วนใหญ่ในหมู่บ้านมีภาวะทุพโภชนาการ การชั่งน้ำหนักเด็ก 6 คนพบว่าเพียง 1 คนที่มีภาวะโภชนาการปกติ อีก 5 คนที่เหลือมีภาวะทุพโภชนาการ นี่อาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้มีอัตราตายต่อป่วยจากโรคหัดสูงในหมู่บ้านนี้

ผู้รายงาน

เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย, สถาบันวิจัยไวรัส กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์, โครงการศึกษาฝึกอบรมในสาขาระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข